

Novák Mónika

A megtett út...

Beszélgetés Zahoran Judittal

Mindig meghatódom, ha arra gondolok, mennyi alázattal bírógondógus vállalja fel évtizedeken keresztül azt a felelősséget, amellyel a felnövekvő nemzedékek oktatás-nevelése jár. Aki megtiszteltetésnek és nem napi nyűgnek, nemcsak megélhetést biztosító munkának fogja fel a gyermeknevelést, az ismeretek átadását. Zahoran Judit, az érsekújvári Czuczor Gergely Alapiskola matematika–fizika szakos pedagógusa is közéjük tartozik. Megérdemelten lett az idei Katedra-díj tulajdonosa. A vele készült interjú kissé személyes hangvételű, hiszen tíz éve ugyanazt a tantestületet erősítjük.

■ **Meglepett, miként fogadtad a hírt, hogy díjazott leszel. Mit jelent számodra ez az elismerés?**

Először az értetlenség és a rémület szállt meg. Miért én kapom?! Számtalan pedagógust ismerek, kik hivatalostudattal, becsülettel végzik munkájukat. „Csak” tanítottam, mint bárki más. Természetes, hogy megilletődtem, óriási megtiszteltetésnek, a munkám igazolásának érzem ezt a kitüntetést.

■ **A gyökereid az anyaországba nyúlnak vissza. A családi házból milyen emberformáló hatások értek? Meséj kicsit arról, honnan indultál!** Mezőberényből, egy Békés megyei kisvárosból származom. E településre a gyerekkoromban még jellemző volt a három nemzetiség (magyar, német, szlovák) és több vallási felekezet (református, katolikus és evangélikus) békés együttélése. A gyeges kultúrá-

jú, változatos szokásokkal rendelkező közeg hatása egész életemet befolyásolta. Nyitottá váltam a „másság” elfogadására, tiszteletben tartására. A családon belüli többnyelvűség természetes, személyes példája követendővé vált számomra. A mai napig magyar állampolgár vagyok, mert úgy érzem, az állampolgárságát, az anyanyelvét, a nemzetiségét nem cserélgeti tetszés szerint az ember, mint egy kabátot.

■ **Milyen élmények, elhatározások vezéreltek a pedagógusi pályára?**

Mikor óvodásként csínytevést követtem el, az unokabátyám rám szólt és az iskolával fenyegetőzött, hogy majd ott megbüntetnek, ha ilyet teszek. Elgondolkodtam, vajon milyen lehet az iskola, ha engem azzal riogat. Naiv és makacs gyermeki elhatározás született meg bennem: iskolában fogok dolgozni felnőttként! A valóság szerencsére távol állt az ijesztgetéstől, a sors csupa kiváló Tanítóval áldott meg. Később fiatal kezdőként is segítettek, tanácsokkal láttak el. Hálás vagyok az egykori módszertani útmutatásért, pedagógiai pályám kezdeti egyengetéséért.

■ **Véleményem szerint a matematika és fizika tantárgyak oktatása látványossá, érdekessé, figyelemfelkeltővé, sőt szórakoztatóvá is tehető. A pedagógusoknak képeseknek kell lenniük arra, hogy felkeltsék a diákok érdeklődését, amivel sokszorosára növelhetik az ismeretek befogadásának hatékonyságát. Te egészen mesterien teszed ezt. Miért**

választottad éppen a matematikát és a fizikát?

Kisiskolásként a számtant és az olvasást szerettem legjobban, de nem állt tőlem távol a történelem, a fizika és a kémia sem. Úgy gondolom, a történelmet és az irodalmat minden kor, vezetés és – minden bántó szándék nélkül – a tanár is a saját szemszögéből magyarázhatja, értékelheti. A matematika és fizika keretében azonban objektíven mérhető a diákok tudásszintje. A természettudományok jelen vannak minden mozdulatunkban, levegővételünkben. A matematika a nyelvezetével, képleteivel, összefüggéseivel segít ezeket a jelenségeket mindenki számára érthető módon leírni, megoldani. Természetesen az élet elképzelhetetlen a humán tárgyak nélkül, hiszen az emberi lelket, érzelmeket pont ezek a tantárgyak formálják.

■ **Párodát Szlovákiában találtad meg, így országot váltottál. Mennyire érezted a szlovákiai oktatásügy más-ságát, a kisebbségi iskola hangulatát? Könnyű volt a váltás, a beilleszkedés az új munkaközösségbe?**

A pályámat a magyarországi Tarhoson kezdtem egy gyógypedagógiai intézetben, itt váltam igazán pedagógussá. A mai napig hasznát veszem az ott tanultaknak a tanulásban akadályozott tanulókkal való foglalkozásban. Csehszlovákiába kerülve Pozbán kaptam állást. Nagyon szerettem ezt a kis magyar falut! Újabb kihívást jelentett számomra, hogy összevont évfolyamú osztályokban tanítottam. A kezdet nehéz

volt: egy idegen országban, gyenge szlovák nyelvtudással, más tananyagrendszerrel, ismeretlen tantárgyakkal kellett szembenéznem, s a tájszólással beszélt magyar nyelv megértésével is gondom akadt. Kőbölkút jelentette a következő állomást, végül Érsekújvárban sikerült megállapodnom és szakmailag kiteljesednem. Harminc évesen kerültem ebbe az iskolába, mégis a legfiatalabbak közé tartoztam. Az egykori kollégák felkaroltak és segítséget nyújtottak, mindezért hálával tartozom nekik.

■ **Ennyi év után bizonyára ezer szálal kötődés Érsekújvárhoz. Melyik várost érzed inkább otthonodnak?**

Szülővárosom Mezőberény, de életem nagyobb részét Érsekújvárban töltöttem. Az „ittthon, otthon” szavakkal szoktam megkülönböztetni egymástól a két települést. A gyermekeimnek már ez a szülőföldjük, de igyekszem úgy nevelni őket, hogy kötődjenek mindkét országhoz és városhoz.

■ **A tanárok minden szava, minden mozdulata nevel azon a színpadon, amelyet katedrának neveznek. Szerinted milyen egy jó pedagógus?**

A mai, technikailag fejlett világban egyre nehezebb új ismeretet úgy adni, hogy lekössük a diákokat. Úgy érzem, a jelen jó pedagógusa „leszállt” a katedráról. A hagyományos tanár-diák viszonyt inkább a partnerség váltja fel. Az együtt alkotás öröme számomra a legszebb. Elkerülhetetlennek tartom az új technikai eszközök alkalmazását a tanórákon. Olykor éppen a diákok segítenek a működtetésükben. Fel kell vállalni, hogy bizonyos területeken mi is tanulhatunk tőlük. A jó pedagógus következetes és szigorú, olykor viszont elnézőnek is kell lennie. Nemcsak a tanításra fókuszál, hanem nevel is.

■ **Pedagógusként szívügyed a tehetség gondozás. Azonkívül, hogy sokat tanulnak a gyerekek egy-egy ver-**

senyre való felkészülés alatt, miért hasznos szerinted, hogy megméretetik magukat?

Mindig igyekeztem megadni a tanulóknak szunnyadó tehetséget és segíteni a felszínre jutását. Az általam tehetségesnek vélt diákok többnyire éppen a számok világában vagy a fizikában merültek el, s értek el sikereket későbbi tanulmányaik folyamán. A megmérettetésekben részt vevő gyerekek fellépése határozottabb, bátrabb, sokkal könnyebben alkotnak véleményt és vállalják fel azt. A mai napig furdal a lelkiismeretem, amiért nem sikerült valamennyi ügyes matematikuspalántát ilyen irányba való indulásra bírnom.

■ **Vallod, hogy az igazi pedagógus a lélek ápolását is végzi. Bebarangoltad már nyaranta a táborozóiddal szinte egész Szlovákiát. Az érsekújváriak nagyon kedvesen „Zahoran-tábornak” nevezik e nyári túrákat. Mit ad neked egy-egy ilyen hét a gyerekek körében?**

Teljesen más oldalukról is megismerjük őket. Az őszinte beszélgetések, a túrák akadályainak közös leküzdése vagy éppen a bőrig ázás az esőben, a huncutságok, kalandok életre szóló emlékekké válnak. Magyarságtudatuk is erősödik, hiszen mindig felkeressük a magyar vonatkozású emlékhelyeket.

■ **Visszatekintve a pályádra, mit tartasz a legnagyobb sikernek?**

A siker számomra nem csupán a tanulmányi versenyeken elért tanulói eredmény, de egy-egy nevelési problémára talált hatékony megoldás. Bármilyen elismerésnek örülök, legyen az egy kitüntetés vagy egy őszinte mondat: Köszönöm, tanító néni!

■ **Mit üzennél a pályakezdő kollégáknak?**

A legfontosabb, hogy szeressék a gyerekeket, együttműködjenek szülővel és kollégával. Csak akkor maradjanak a pályán, ha szívvel képesek tenni a dolgukat! Németh László gyönyörű gondolatával kívánok erőt és kitartást nekik a hivatásuk gyakorlásához: „Nincs olyan király, mint az az igazi tanár, aki fiatal szívekben szemtől szembe és napról napra tud uralkodni”.

■ **Kiváló végszó, köszönöm a beszélgetést!**